

AZ AMATIŐR

MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT

♥ IV. ♥
ÉVFOLYAM

♥ 15. SZÁM ♥
1907 AUG. 15.

A Magyar Amatőrök

— Közlönye —

= SZERKESZTI ÉS KIADJA =

KOHLMAN ARTUR DR.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL

Budapest, VII. Király-utca 89.

= TELEFON 94—49 =

Megjelen havonta kétszer

Előfizetési ára negyedévre 4 korona

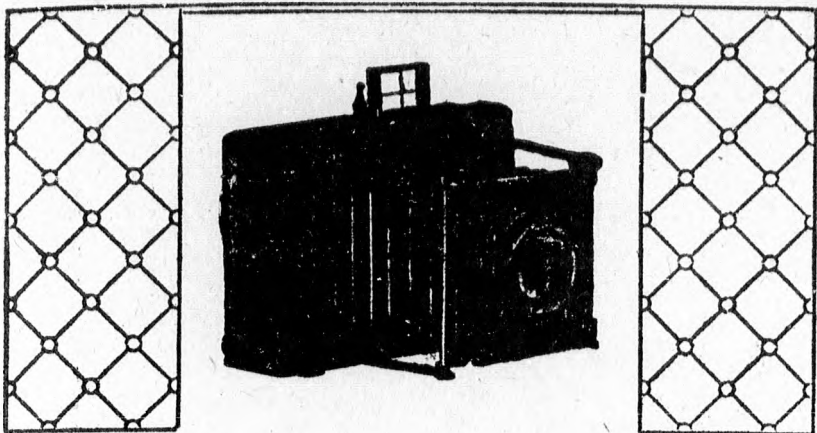
A beszéd tárgyát

amatőr- és szakkörökben a
Kranseder & Cie, München
szárazlemezgyárának
10,000 márkás kész-
pénz díjpályázata
képezi ~~~~~

Ha a díjpályázat feltételei
még nem volnának birtoká-
ban, úgy forduljon azonnal
a legközelebbi foto-üzlet-
hez, vagy a gyárhoz ~

Yezérképviselő Magyarország-Ausztria részére:
K. Krzivanek, Wien, VII/2., Karl-Schweighofergasse 8.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

A legújabb szerkezetű fényképező készülékek eredeti gyári áraikon és a fényképezéshez szükséges összes anyagok és kellékek a legjobb minőségben

Calderoni és Társa

mű- és tanszerraktárban

Budapest, IV., Kishíd-utca 8. szám.

Látszerraktár: IV. ker., Váci-utca 1. szám.

.. Nagy képes árjegyzék. .

MODERN KÖNYVTÁR

KÖNYVKÖLCSÖNÖZŐ VÁLLALAT

*** BUDAPESTEN

VII., KER., KIRÁLY-UTCA 70. SZÁM

Telefon 82-24.

A ki a modern irodalommal lépést kíván tartani,
a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az
kérjen ismertetést a

„Modern Könyvtár“-tól

A „Modern Könyvtár“ előfizetői minden magyar,
francia, német és angol könyvet megjelenése
után kölcsönképen rögtön megkaphatnak.

A „Modern Könyvtár“ előfizetőinek Budapesten
házhoz szállítja, vidékre pedig postán küldi a
könyveket.

Gust. Schaeuffelen'sche Papierfabrik

Photographische
Abteilung.

Heilbronn 31^a/N.

(Württemberg.)

A legjobb

GÁZFÉNY-

papiros

AMATŐRÖK

részére!

*
7 fajta

PALA

EXTRA-

KEMÉNY

erőtlen „flau“, „vé-

kony“ negatívokhoz.

Nincs többé sötétkamara

Nem kell vörös fény!

PALA-kézikönyv

(60 oldal szöveg)

Ingyen és bérmentve.

Gyári-raktár:

MAGYARORSZÁGON.

PEJTSIK KÁROLY

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. szám.

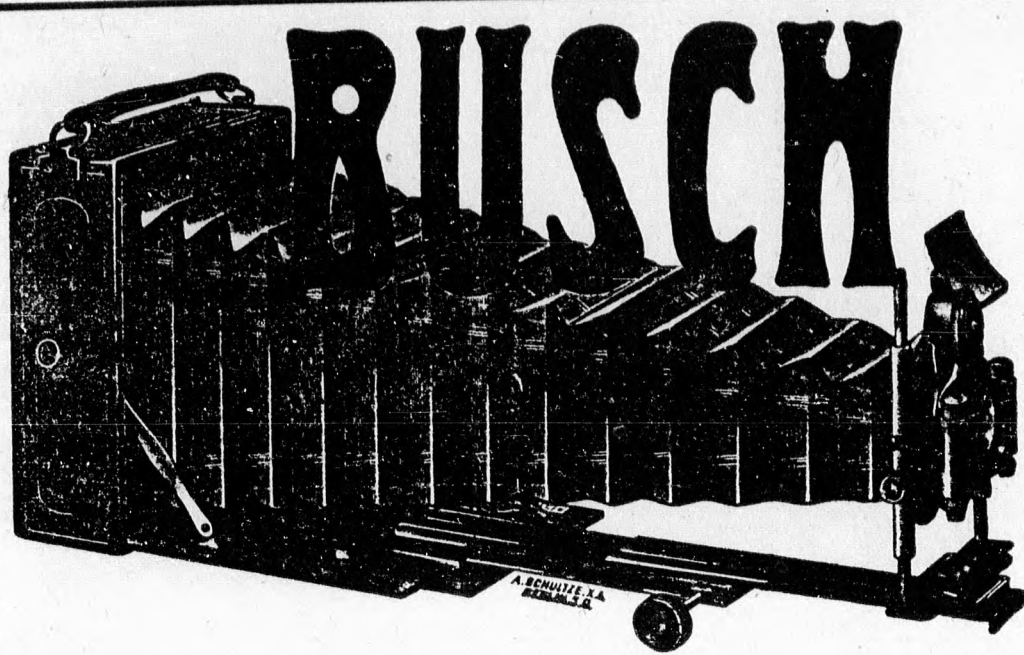
Vass Jenő

elsőrendű férfidivatüzlete

Budapest

VII., Erzsébet-körút 22.

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni. ◆◆◆◆

Ujdonságok:

„Stigmar“ anasztigmát F: 6,3 ♥ ♥
 „Stigmar“ anasztigmátsorozat
 F: 6,3 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
 „Bis-Telar“ tele-objektív ♥ ♥ ♥ ♥
 Roja-Stereo Nettel-kamarák 9×14
 és 10×15 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥ ♥
 Tükör-reflex-kamara 6×9 ♥ ♥ ♥
 Liliput-kamara 13×18 ♥ ♥ ♥ ♥ ♥

„Sellar“ kereső

Kérje az új 1907. évi árjegyzéket
 !! Ingyen é bérmentve !!

Objektívek és Kamarák

Kaphatók minden foto-
üzletben, a hol nincs, a
bevásárlási forrásokat
szívesen tudatja a gyár.

Rathenower Optische
Industrie-Anstalt vorm.

Emil Busch A-G Rathenow.

Német bír. szabadalom bejelentve!

Önszinező celloidin-papíros

17. számú speciális árjegyzékünk használati utasítással
Ingyen és bérmentve!

Neue Photographische Gesellschaft
Aktiengesellschaft :: Steglitz 17. Berlin

Német bír. szabadalom bejelentve!

♦♦♦♦

Megrendeléseiknél szíveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♦♦♦♦

OPTISCHE
ANSTALT

G. RODENSTOCK

♥♥♥ MÜNCHEN ♥♥♥
ISARTALSTRASSE 41.

Vetítő-

objektív
az összes gyú-
távolságokban,
vetítő-
mikroszkópok,
kondenzátorok
stb.

fényképező-
gépek, vetítő-
készülékek,
anasztigmátok,
nagyító-gépek
stb.

Vetítő-objektív változtatható gyútávolsággal.
Vetítő-táj-objektív.

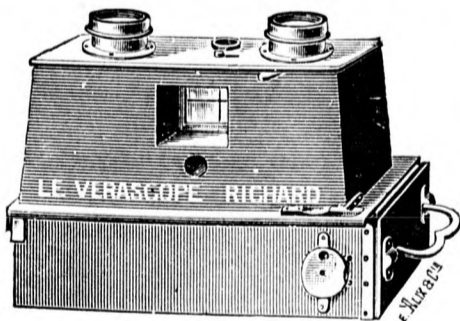
➔ Gazdag tartalmú **2. sz. vetítési árjegyzék** ingyen és bérmentve. ➔

UJDONSÁG! ◊ UJDONSÁG! ◊ UJDONSÁG!

Richard 1907-es Verascope-ja

NAGY FÉNYERŐSSÉGŰ.

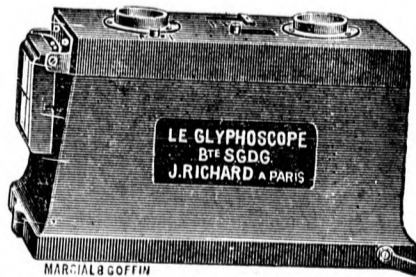
Felszerelve KRAUSS- vagy ZEISS-féle F. 6,3 objektívvel. Fialat emberek és a fényképezésben kezdők részére:
új sztereoszkop-kamara. Szabadalom S. G. D. G.
GLYPHOSCOPE 45×107 mm. **K. 35**

Kérjen képes ismertetést in-
gyen és bérmentve a gyártól:

JULES RICHARD
SUCCR.

Paris, 25, Rue Mélingue

A Verascope és Glyphoscope képei átnézetben
láthatók, vetíthetők, rendezhetők, nagyíthatók a **TAXIPHOTE**-ban.
Óriási választék Verascop-dia pozitívekben. 45,000 tárgy a világ minden részéből.
◊ **Kaphatók az összes előkelőbb foto-szaküzletekben.** ◊

◆◆◆◆ Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni ◆◆◆◆

1904. évi fényképzési kiállításon

AJÁNLOM

mint legjobb minőségű magas különleges Jahr-lemezeket

mint legjobb minőségű a legmagasabb érzékenységű fogva a vörös címkejű Jahr-lemezeket,

valamint az orthochromatikusokat és az ortho-fényudvarmenteseket

Lipsében ezüst érem mel' kitüntetve.

RICHARD JAHR Trockenplattenfabrik DRESDEN A.-18.

Vezérképviselőt és egyedüli elárúsítást Magyarország-Ausztria részére:

WEISS HERMANN és FIA, Budapest, IX., Lónyay-utca 11. Prag, Jerusalemgasse 15. Wien, VI., Mariahilferstrasse 32.

OLCSÓ SZABOTT ÁRAK!

Dús választék férf-, fiu- és leányzalmakalapokban.

ÁRJEGYZÉK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

Özv. Tauszik Józsefné

Budapest, IV., Károly-körút 16. szám

Bel- és külföldi kalapkülönlegességek. — Nagy raktár szücs- és szörmeárúkbán. — Javítások gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Olcsó szabott áruk.

„Az Amatőr” olvasói 10% engedményt élveznek!

WANAUS JÓZSEF

FÉNYKÉPEZŐ-KÉSZÜLÉKEK ÉS KELLÉKEK SZAKÜZLETE

BUDAPEST, DEÁK FERENC-U. 19.

Dúsan felszerelt raktár: szalon-, utazó, Kodak és egyéb kézi kamarákban. — Leghíresebb gyártmányú objektívek. Celloidin, aristo, bromezüst papírok. — Kiváló jó minőségű lemezek. — Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron. — Előhívások 1 nap alatt eszközöltetnek. — Mindenféle fényképezési munkát elvállalok.

Sötét kamara amatőröknek ingyen áll rendelkezésére. Nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

DISZMAGYAR-, egyenruha- és polgári ruhák **MÉRTÉK SZERINT**

valódi **ANGOL-** és **MAGYAR** szövetekből legjutányosabban készítettnek

Jelinek Ede és Társánál díszmagyar, egyenruha és polgári szabók **HADFELSZERELÉSI ÜZLETE**

Alapított: 1876. Budapest, IV., Kigyó-tér 1. sz. (Királyi bérpalota) Telefon: 87-46.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni.

SZABADALMAK ♥ TALÁLTMÁNYOK ♥ MINTÁK

ügyeit szakszerűen intézi a világ valamennyi államában

TÖRÖK LÁSZLÓ

okl. gépészmérnök, hites szabadalmi ügyvivő □

Telefon 87-02.

Budapest, VII., Rákóczi-út 30. szám.

Telefon 87-02.

Thonet-féle hajlított fabutorok, hintaszékek, fotelok, székek stb. dus raktáron.

Nádszékek kizárólag csak a legjobb minőségű nádból fonatnak szolid áruk mellett. Fonónád-eladás nagyban és kicsinyben. Újságramák minden lap részére raktáron, e szakmában leg-
régibb üzlet, mely fennáll 1875 óta és szolid áruiról közismert.

Jelinek Pál Rákóczi-út 6 és Dohány-u. 3. Bazárudvarban 24. szám alatt.

Kizárólag eredeti

GRAMOPHONOK

„IRÓ ANGYAL“ védjeggyel.
Összes színházak felvételei.
Választék küldemények
Árjegyzék bérmentve.

SCHMID NŐVÉREK

IV., Kigýó-tér 1. Királyi bérpalota.

PENSION LEDERER

Abbazia, I. rendű családi pensio. Legfelsőbb elismerés.
Pensio májustól januárig, szobával 7 koronától feljebb.

Tessék e lap hirdetésére hivatkozni!

Az „Amatör“ díszes angol bekötési táblájának ára 3 korona. :: Az 1905. évfolyama díszkötéssel 10 koronáért, az 1906-os 13 koronáért kapható.

Megrendelhető a kiadóhivatalban.

MUZSNAY AMALIA

művegyészeti tisztító-intézete és festészeti vállalata

Budapest, VII., Dob-utca 2, Károly-körút sarok.

Mindenféle uri- és női ruhákat a legszebben és legolcsóbban tisztít 48 óra alatt. Béli és társasági öltönyök, jelmezek bármily folttól vegyileg tisztítanak és teljesen felújítanak; továbbá gyapju, pamut, selyem, bársony, szőrme, szőnyeg, tollak, keztyűk. Mindennemű ruhák fejtelten állapotban festetnek és tisztítanak.

Butorokban levő foltok a lakásban tisztítanak. Festése bármely selyem, gyapot és kartonszöveteknek, ruháknak, férfiöltönyöknek stb.

Tűz és betörés ellen biztosítva!

♥♥♥♥

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♥♥♥♥

Kaphatók a foto-üzletekben.

Film-kifeszítők, film-sulzók, tok- és gyűjtszörítők filmekhez. Háromkarú lemezemelő.

Egyedüli gyártóink: Aug. Chr. Kitz, Frankfurt a. Main.

Langenberg Ede

Budapest, V., Váci-Körút 38.

Ajánlja saját készítményű dusan felszerelt raktárát: **UTAZÓ KOFFEREK, BÖRÖNDÖK, TÁSKÁK, neszeszerek, ridikülök, mértékutáni FÉNYKÉPEZŐ TÁSKÁK, mindennemű NŐI ÉS FÉRFI-ERSZÉNYEK ÉS BÖRDISZMÜ-ÁRUKBAN a LEGOLCSÓBB ÁRAK mellett.**

Molnár B.

ÓRÁS ÉS ÉKSZERÉSZ

Budapest, IV., Múzeum-körút 3.

Ajánlja dusan felszerelt óra és ékszer raktárát. Ékszer-átalakítások saját műhelyemben jutányosan készíttetnek. Törött arany és ezüst tárgyak megvéttetnek v. becseréltetnek.

Halló! Aki fényképezési készüléket akar vásárolni, nézze meg kirakataimat, mert nálam van a legolcsóbb bevásárlási forrás minden fényképezési cikkre. Vesz és cserél: **HATSCHEK EMIL**, VI. András-út 13. Fiók: VII., Erzsébet-körút 38. Alapítva 1877.

BUTOROK

és irodai berendezések

modern kivitelben, tartós minőségben olcsó áruk

FÁY ANTAL műbutorgyárosnál

Budapest, Ujvilág-(Simmelweis)-utca 4., a sarkon.

JÓZSEF FŐHERCEG Ő CS. ÉS KIR. FENSÉGE
KAMARAI SZÁLLÍTÓJA

LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ÜZLET E
SZAKBAN :: ALAPITVA: 1878

PEJTSIK KÁROLY

FÉNYKÉPÉSZETI CZIKKEK SZAKÜZLETE

IV., Városház-utca 1. BUDAPEST Kossuth-Lajos-utca 1.
(Standard-palota)

Ajánlja minden a
fényképeszeti

szakmába vágó
készülékeit és
czikkeit jutá-
nyos árban ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

alatt műterem
kizárólag ::

AMATŐR-

czélokra ::

Felvilágosítás és ké-
pes nagy árjegyzék
kivánatra a legna-
gyobb készséggel ::

Elsőrendű fehérnemű- és angol ingblous-varróterem!

Latzkó Czeccília

Budapest, V., Nagykorona-u. 5. II. em. 10.

Készít midennemű menyasszonyi kelengyét, angol
ingblousok a legízlesebb kivitelben a legjutányo-
sabb árak mellett.

Több előkelő czég szállítója.

SEY DEZSÖNÉ

czimbalom tanintézete

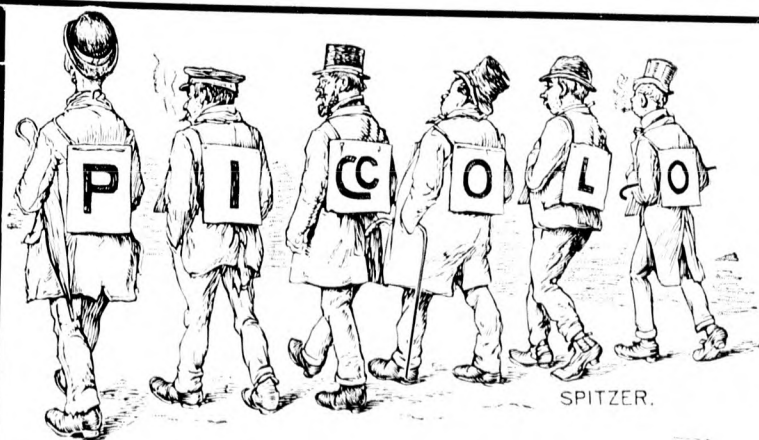
Rákóczi-ut 34. szám.

Havi tandíj 12 korona.

KÖNIG ÉS BAYER

FOTOKEMIGRAFIAI MŰINTÉZETE

Ajánkozik a legjobb egy- és többszínű
klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.
BUDAPEST, VII., KAZINCZY-U. 32.

Spitzer „Piccolo“-zsebállványa

kényelmesen hordozható bármely zsebben, mert összehajtvá

Kisebb a szivarka-tárczánál

Mesésen sokoldalú használhatóság! Csodálatot keltő egyszerű és gyors
megerősítés. — Arany- és ezüstéremmel sokszorosán kitüntetve. —

Ára 5 márka műbörtokkal és használati utasítással együtt.

Óvás! Tudomásul adom, hogy szabadalmazott „Piccolo“
zseb-állványom bár hasonló, de lényegesen rosszabb
kivitelű utánzatát forgalomba hozták és óva intek mindenkit ily
értéktelen utánzat vásárlásától, a mely szabadalmamat sérti.

Viszontelárusítók nagy árendedményben részesülnek.

Kérjünk 86. sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

OTTO SPITZER Berlin, W. 30. Fabrik photographischer Apparate und Bedarfsartikel.

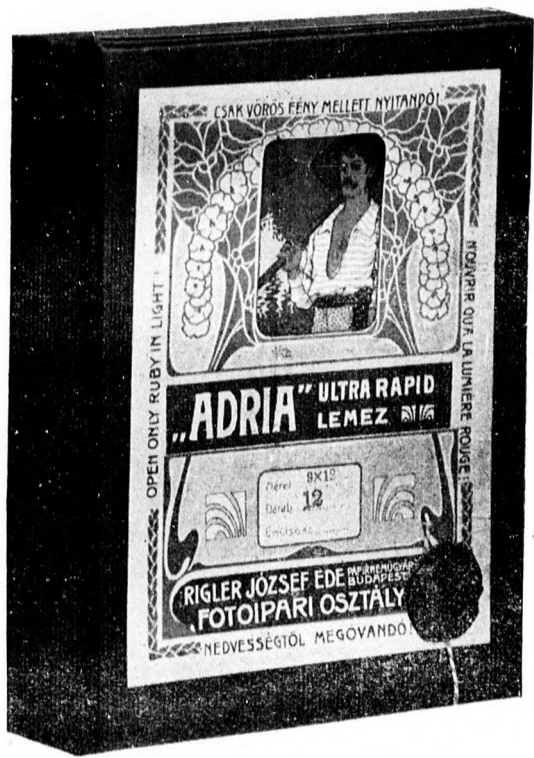
Megrendeléseknél szíveskedjenek lapunk hírdetéseire hivatkozni.

MINDEN MAGYAR AMATŐR

csak a magyar gyártmányu

ADRIA

szárazlemezeket használja.

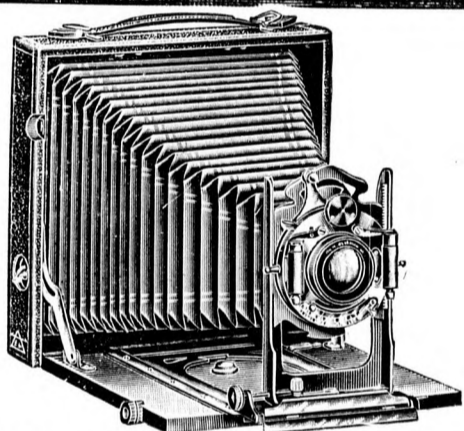

Árjegyzéket díjmentesen küld

Rigler József Ede r.-t.

*** fotoipari osztálya ***

Budapest, VI., Rózsa-utca 55.

A kézi-kamara csekély súlyát
Az utazó-kamara megbízhatóságát
egyesíti magában a mi

„Afpi-Quadratisch“

(Négyzetes Afpi) kamaránk 9×12 és 13×18 cm. kép-
méretekhez. Kérjen 15. sz. árjegyzéket
ingyen és bérmentve.

EMIL WÜNSCHE
Actienges. für photogr. Industrie
REICK, BEI DRESDEN.

Vezérképviselő Magyarország-Ausztria részére: —
ERICH MEYER, WIEN,
III., Haupt-strasse 14/16.

LUMIERE ET SES FILS

RÉSZV.-TÁRS.
LYON (FRANCE)

Uj! LUMIERE-féle Uj!

STENODOSE-ok

Ném. bír. szab. (D. R. P.)

Fényképezési termékek legújabb csomagolása.
Adagok 180 vagy 50 kcm.-es oldatokhoz.

Kék-cimkéjű lemezek és filmek

Elismerten leggazdagabb az ezüsttartalmuk.
Tropikus vidéken nélkülözhetetlenek.

A kimásoló „ACTINOS“-papirok
egyszerű kezelés mellett nagyon megbízhatók.

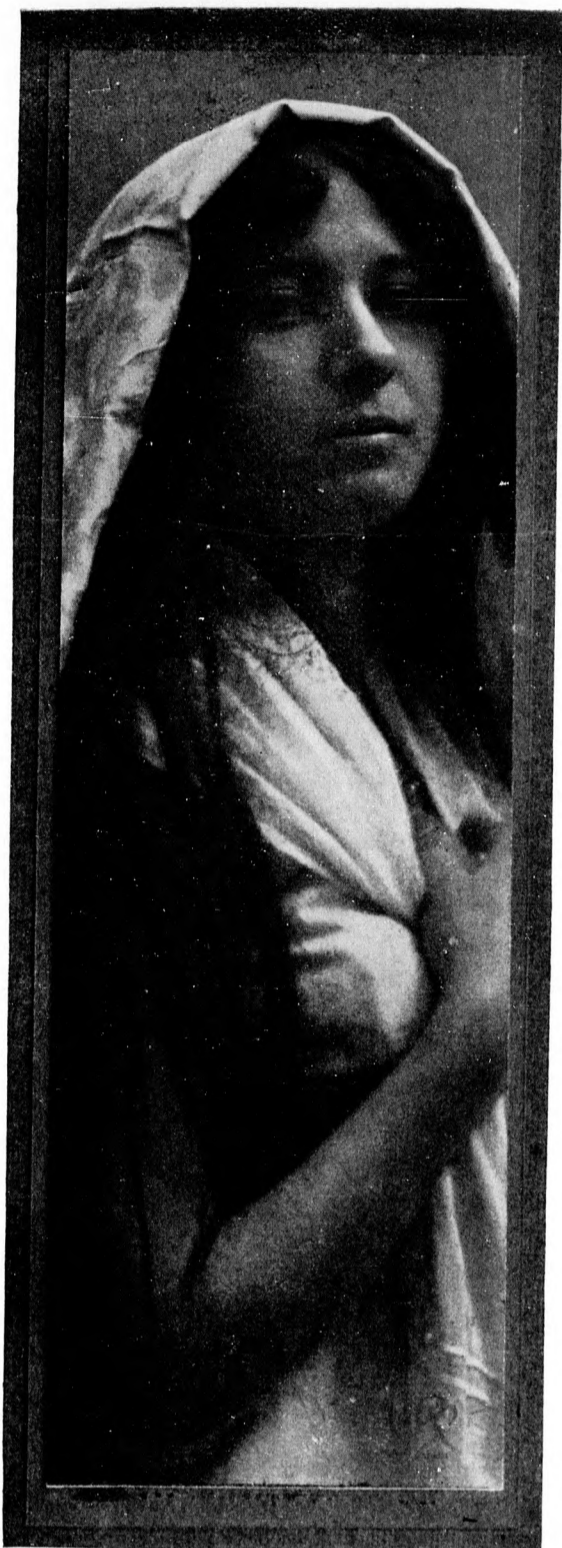
✦ **Végtelenül tartósak.** ✦

Foltok (Fixíratron stb. stb.) kizárva.

♦♦♦♦

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

♦♦♦♦

□ □
□

□
□ □

PARULMÁNY
RÉVÉSZ ZOLTÁN, BUDAPEST

=====
Az Amatőr műmelléklete
=====

□ Minden jog fentartásával □

Felvétel Rodenstock „Imagonal“-jával.

A MAGYAR AMATŐRÖK LAPJA

AZ AMATŐR
MŰVÉSZETI FOLYÓIRAT
MEGJELENIK HAVONKINT KÉTSZER

SZERKESZTI ÉS KIADJA:
KOBELMAN ÁRTUR DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, VII., KIRÁLY-UTCA 89 (Telefon 94-49).
ELŐFIZETÉSI ÁRA EGÉSZ ÉVRE 16 KORONA.

Tartalom: SZÖVEG: *Gedeon Kálmán dr.* (Esztergom): Gyakorlati tanácsok a műkedvelő fényképezés köréből. (Cikksorozat. A filmekről. II.) — *Révész Zoltán*: Különféle színezési módszerek a brómezüst eljárásban. (Cikksorozat IV.) — *Sztankovszky József*: (Erdőszentgyörgy): Az arckép-objektívekről. (Cikksorozat. A „Heliar“ I.) — *R. K. F.*: Az ozobrom eljárásról. — *Sztankovszky József*: Kedvelt és bevált recipék előhívók előállításához. — *F. J.*: Egy új kereső. A „Sellar“. — *r. e.*: A képes levelező-lapokról. — *M. J.*: Arisztó-papírok fényezése üvegen. — Különfélék. (Eljárások, ujdonságok, kiállítási hírek, stb.) — Színház és Művészet. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések. — KÉPEK: Műmelléklet: *Révész Zoltán*: Tanulmány. — Címkép: Felvétel *Rodenstock* „Imagonal“-jával. — Szövegképek: *E. Suter* (Basel): Nyári multság és Téli hangulat. (Felvételek *Suter*-anasztigmáttal.) — *G. Neumann* (München): A müncheni műgyetem lépcsőháza. — *Alföldi Ferenc*, Budapest: Kint a zöldben és Annanapi búcsúsok Mária-Remetén. — *Csernák Mátyás* (Mármarossziget): Várakozó oláh és Alku. — *Petrik Albert* (Budapest): Napnyugta a Margitszigeten és Holdkelte. — Szövegábrák.

Tisztelettel kérjük mindazokat a tisztelt olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, hogy azt mielőbb megújítani szíveskedjenek!

Gyakorlati tanácsok a műkedvelő fényképezés köréből. (Cikksorozat.)

Irja: DR. GEDEON KÁLMÁN, primási főorvos, kórházigazgató, Esztergom.

A filmekről. II.

A filmek második igen kiterjedten használt fajtája a *csomagfilm* („Packfilm“). Ezekkel szintén sokat dolgozván, róluk a következőket mondhatom.

Tagadhatlan elmés találmány, de azért sok kívánni valót hagy és mindig a szerencse és véletlen dolga, ha kifogástalan negatívot kapunk.

Hibáin kezdem, mert azok bőven vannak; leggyengébb oldala, hogy a film soha sem fekszik teljesen laposan, tehát egy síkban, mindig hullámos a felülete, természetes tehát, hogy a nyert negatív sem lesz minden részében éles, feltéve, hogy nagyobb fénycsóvel (nyílással) dolgozunk. F/12-től kezdve már e hiba többnyire kiegyenlítődik, vagy legalább nem feltűnő.

Nagyobb mértékben mutatkozik e baj, ha egyes felvételeket előhívás céljából a csomagból kivettünk; most a nyomás enyhébb és a film még egyenetlenebben fekszik.

Bajt okozhat azon körülmény, hogy a váltásnál, midőn a számozott fekete papírcsíkot ki akarjuk húzni, valamelyik oldalán meggyűródik és a filmet nem válthatjuk meg, talán félig meg van váltva de tovább nem megy.

Ha most a dolgot erőltetjük, a fekete papírcsík *leszakad*. Most aztán már egészen tehetet-

NYÁRI MULATSÁG

Felvétel: Suter (I. sorozat 3. sz.) anasztigmáttal

E. Suter, Bâsel

lenek vagyunk. Ha van is egy második csomag filmünk, vörösfény hiányában alig válthatjuk a csomagot át, mert most nincsen a már használatba vett filmsomagnak fekete védő borítékja és így ha a csomagváltást mégis megteesszük, egy-két filmlap okvetlenül erős fátyolt kap. (A már megváltott felvételeknek nem árt, ha kellő óvatossággal lehető homályos helyen végezzük e műveletet.)

Hogy e baj mikor következhet be, soha előre nem láthatjuk, csak ha már megvan s akkor — „*post festa*” — dühösködhetünk.

E bajnak oka részben a filmsomagban van, de a kazetta is hibás lehet benne. Tapasztaljuk, hogy a legtöbb filmpakk-kazetta meglehetősen vékony fémbádogból, sokszor aluminiumból készül. Ha már most aránylag kis nyomás is éri e kazetta valamelyik oldalát, ez behajlik, vagy éppen séggel behorpad, ezáltal a filmsomag összeszorul és a váltás meg van nehezítve vagy pedig lehetlenné téve.

Ha valaki zsebében hordja a filmkazettát, úgy más tárgy ne legyen zsebében, mert bizonyosan, utól éri a baj.

A fából készült ilyennemű kazetták, pl. a *Goldmann-féle*, tehát föltétlen előnyt biztosítanak.

Velem történt idén nyáron, hogy nagyobb utazást téve Svájcban a Jungfraura is felmentem. Napokig tartó esőzés után, szép gyönyörű derült időnk volt. Két csomag filmpakkal indulok útnak. Az egyik csomagból már körülbelül 5 filmet elhasználtam, midőn a Jungfrau tövéhez Kl.-Scheideggre jutottunk. Előttünk a legreमेkebb panorama; Jungfrau—Eiget-Mönch a hó és jégtömeg alatt roskadoznak, a napsugár mindent bearanyoz, diszkrét szép felhőzet, egyszóval mindaz, mit egy telivér, műkedvelő kívánhat, előttem van, most tehát munkára! A felvétel megtörténik, sokat ígér, de

TÉLI HANGULAT

Felvétel: Suter (I. sorozat 2. sz.) anasztigmával

E. Suter, Bâsel

sajnos semmit sem ad, mert a váltásnál már utólér a baj. Nagy óvatossággal kicserélem a film-csomagot, — de a felvétel mégis fátyolos lett.

Új csomagot teszek be, a baj nem pótolhatlan, van még 12 felvételem, új felvételt teszek, illetőleg szeretnék tenni, de most még az első védő fekete lap sem váltható meg. Pedig most már fenn vagyok a Jungfrau legfelső állomásán és bizony itt nincsen sötétkamra. A természet nagyszerősége elbájolna mindenkit, de engem csak szomoruvá tesz, tehetetlenül állok kitűnő gépemmel, Isten tudja eljutok-e még egyszer ide?! Nem vagyok már gyermekember, deres fejjel és rokkánó lábszárakkal ilyen kirándulást nem igen sokat teszünk.

Mindig két gépet szoktam magammal vinni nevezetesebb útjaimon, mostan is velem volt kitűnő francia *Gaumont „Block notes“* 4½ × 6 cm.-es kamarám, de előtte való este igen fáradt levén, nem tettem friss lemezeket a kazettába. A lustaság íme megboszulta magát.

Hasonló filmváltási mizéria többször is megtörtént velem, de ilyen érzékenyen még talán egyszer sem bántott.

További hátránya a csomagfilmnek, hogy a filmek a kazetta tolokája által végig karcoltatnak és a filmen telegráfvezeték módjára párhuzamosan haladó fekete csíkok látszanak.

E hátrányaitól eltekintve, *a könnyűség egyedüli jó tulajdonsága. Előhívása egyszerű*, mert filmfeszítők nélkül is símán fekszik az előhívóban. Előhíváshoz a már említett metolhydrochinont ajánlom. Ára is jóval magasabb mint a tekeresfilmeké vagy „*vidil*“-filmeké. Jó lélekkel nem ajánlom a vele való bánást, mert bosszúságot elegendő okoz, örömet keveset nyújt. Sokan talán csudálkozni fognak e nyilatkozatomon és hivatkozni fognak, hogy ők bizony *szép felvételeket*

csináltak a csomagfilmmel. Megengedem. Nekem is van vagy 200 db igen szép, sőt mintaszerű felvételem csomagfilmre, de bizony igen sok a kívánalmimat meg nem ütő is. Egy egész csomag például (e felvételeket Veronában csináltam) abban a hibában leledzik, hogy a közepe ezüstforintos nagyságú terjedelemben nem éles, többi része, a szélek kifogástalan élesek. Az ilyen kép örömet nem szerez. Közepes fényerejű aplanátok *aránylag* jobb eredményeket adnak az élesség dolgában, mint a modern, igen fényerős anasztigmátok (F/4·5—F/6·8).

A filmek harmadik és sokat ígérő faja a *táskásfilmek* (*Taschenfilms*). Ezek — bár több helyet igényelnek — de *korrekt munkát engednek* — én csak az „Agfa“-kazettával dolgoztam, de igen kielégítő eredménnyel. A film szilárd alapon nyugszik, köröskörül leszorítva, tökéletesen egyenes síkban fekszik és így abszolúte éles képet ad.

Nagy előnye még, hogy az adott fekete papirohüvelyeket tetszés szerinti minőségű filmmel magam tölthetem (ortochromatikus, isolár stb.) és a felveendő tárgy minőségéhez alkalmazom a filmet. Ha már van elegendő fekete papírhüvelyünk, úgy csak vágott filmet kell vennünk és magunk töltjük meg a hüvelyeket. Ily módon azok olcsóbbak lesznek, mint a csomagfilm.

A film minősége is határozottan jobb, könnyebb vele jól takart negatívot kapni és könnyebb kidolgozni.

Azt hiszem ez utóbbi filmek fogják közel jövőben a pálmát elnyerni.

Minden filmnek közös hibája: hogy a korrekt kidolgozást megnehezíti, hátlapját nem preparálhatjuk, mint az üveglapot, nem vakarhatunk festékekkel, mert a zselatinos felülete nem engedi a festék egyenletes szétolgozását, nem önthetjük be homályos vagy színes mázzal mint azt üvegnegatívoknál tesszük, az ellentétek kiegyenlítése céljából.

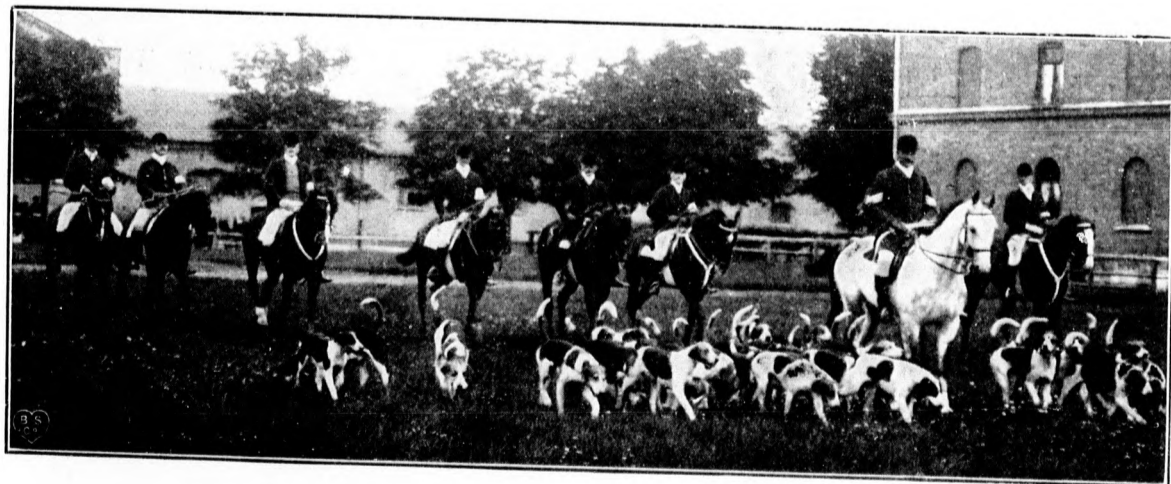
Végül vigyázni kell nemcsak a réteges (emulziós) oldalára, de miután hátlapja a göngyölődés elkerülése végett zselatinnal van leöntve, ez is nagy vigyázatot igényel, hogy *meg ne karcoljuk* és hogy a mosóvíz szerves és szerves részeitől piszkos ne maradjon. Száraz állapotban pedig nem lehet a piszkot már eltávolítani.

A filmet csak úgy tehetjük másolásra alkalmassá, hogy egyik szélénél egy tiszta üveglapra ragasztjuk, most a szükséges takarásokat az üveglapon végezzük.

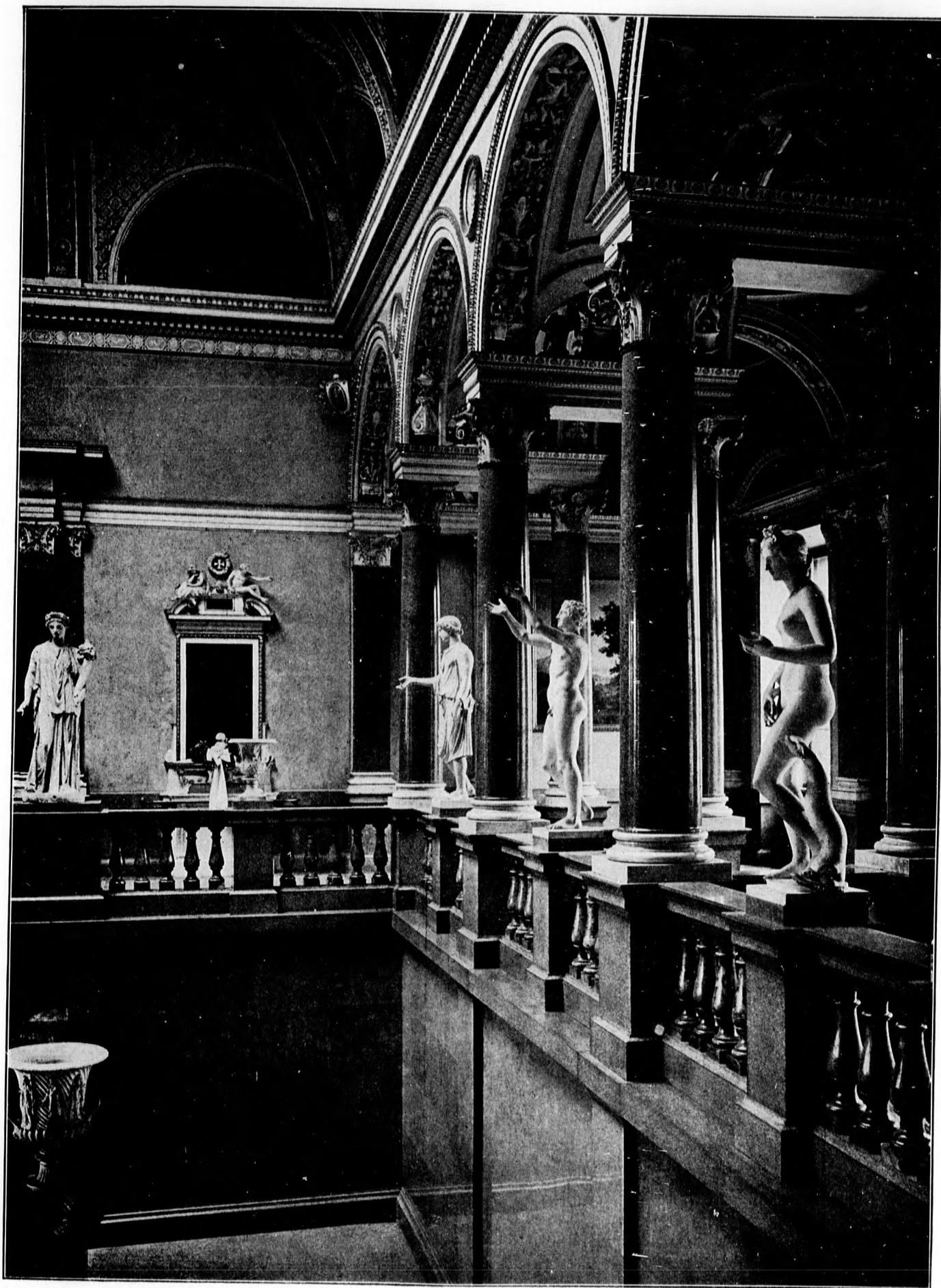
Ha filmnegatívnál nagyítani akarunk, úgy azt *két tükörüveg-lemez közé* foglalva tesszük a nagyítóba.

Az elmondottakat összefoglalva, a filmben becses anyagot bírunk és *tömeges felvételek* esetén bátran használjuk, mert aki nagyobb utazásokat tett, az nagyon is tudja, hogy mit tesz az üveglemezekkel dolgozni és néha 20—30 kilót üveganyagban 1000 kilométerekre cipelni.

Pontos felvételek, hol a negatív kifogástalan voltára nagy súlyt fektetünk, melyek később erő-

Felvétel: Rodenstock „Hemi-anasztigmát“-jával

Felvétel: Rodenstock „Heligonal“-jával

A MÜNCHENI MŰEGYETEM LÉPCSŐHÁZA

G. Neumann, München

sebb nagyításnak lesznek alávetve, feltétlenül lemezt kívánnak. Ha kedves amatőrtársaim ez igazán gyakorlatból merített tanácsaimat méltányolják úgy, — ha egyéb, a kép sikeréhez szükséges feltételeket, — melyek már nem ezen cikk keretébe tartoznak, — is betartották — számíthatnak arra, hogy szép brilliáns filmnegatívjaik lesznek.

KINT A ZÖLDBEN

Alföldi Ferenc, Budapest

Különféle színezési módszerek a bróm- ezüst eljárásban. IV.

Közli: RÉVÉSZ ZOLTÁN.

A legutóbb előadottakban lehetőleg kimerítettük az előhívás útján létrehozható klórbróm, illetve bróm-ezüst színezési módszereket. A felsorolt recipék és kezelési utasítások többé-kevésbé alkalmazhatók az összes itt fel nem sorolt bróm-ezüst papírgyártmányok használatánál is, miért is ezek tárgyalását ismétlések elkerülése végett mellőzni fogjuk és *áttérünk cikksorozatunk legfontosabb fejezetére. És ebben a már előhívott és megszáritott szürke bróm-ezüst képeknek különféle vegyi behatások folytán való színeződését fogjuk tárgyalni.*

Míg az előzőkben leírt eljárás alkalmazásával a színeknek csak bizonyos meghatározott nűanszait idézhetjük elő, addig az ezután megismertetendő módszer segítségével a különféle színek egész skáláját hozhatjuk létre. Az összes színek a legszebb mély barnától egész a téglavörösig a barna és bíbor színek minden változatain, a kék színek összes árnyalatai, zöld,

ibolya, narancsvörös, sárga stb. színek, különféle árnyalatai könnyűszerrel létrehozhatók az alant felsorolt módszerek alkalmazása mellett.

Az egyes színek megválasztásánál elsősorban az esztétikának követelményeit kell szem előtt tartanunk.

A színezések által a bróm-ezüst kép egyhangú szürkeségét és hidegségét, melegebbé és plasztikusabbá tehetjük s a képnek mélységet adhatunk. Amily mértékben a jól megválasztott szín a kép hatását emelni képes, ép úgy a rosszul alkalmazott szín le is ronthatja az egész kép értékét. Igen fontos tehát, hogy az egyes színeket a kép tárgyához mértén válasszuk meg, mert nem áll az, hogy egy kép csupán azért válik szebbé, mert a szürkeségét valamely színre átváltoztattuk, ha a szín megválasztása az esztétika ellenére történt, biz ez a képnek csak hátrányára szolgált, mert természetellenessé és rikítóvá alakult át s a szemlélőre az erőltettség benyomását teszi. *A kép színét tehát tárgyához mértén kell megválasztani* s ez a színmegválasztás teszi leginkább próbára az illetőnek ízlését.

ANNA-NAPI BÚCSÚK MÁRIA-REMETÉN

Alföldi Ferenc, Budapest

A színezési eljárásnál tehát elsősorban is a jó ízlésnek van legnagyobb szerepe s csak azután a technikai tudásnak, mert mit ér az a technikai tudás, mely, teszem fel, egy viruló virágos tájat a legszebb bíbor színben állít elő, vagy egy téli tájképet zöldben.

Igyekeznünk kell tehát, hogy a lehetőség szerint, a természet színeit utánozzuk, bár annak pazar színpompáját a monochrom színezés csak nagyon gyengén adhatja vissza, mégis egy jól megválasztott szín közelebb hoz bennünket a természet színeihez, mint a bróm-ezüst egyhangú szürkesége.

A rendelkezésünkre álló színek közt legtöbb alkalmazása van a barna és vörös különféle árnyalatainak és kék színnek. A bíbor, sárga, narancs és zöld szín használatánál már óvatosabban kell eljárunk, mert igen könnyen a természetellenesség hibájába eshetünk.

**Rendeljük meg „Az Amatőr”
régebbi évfolyamait.** ==

Az arckép-objektívekről. (Cikksorozat.)

Írta: SZTANKOVSKY JÓZSEF.

A „Heliar” mint arckép-objektív. I.

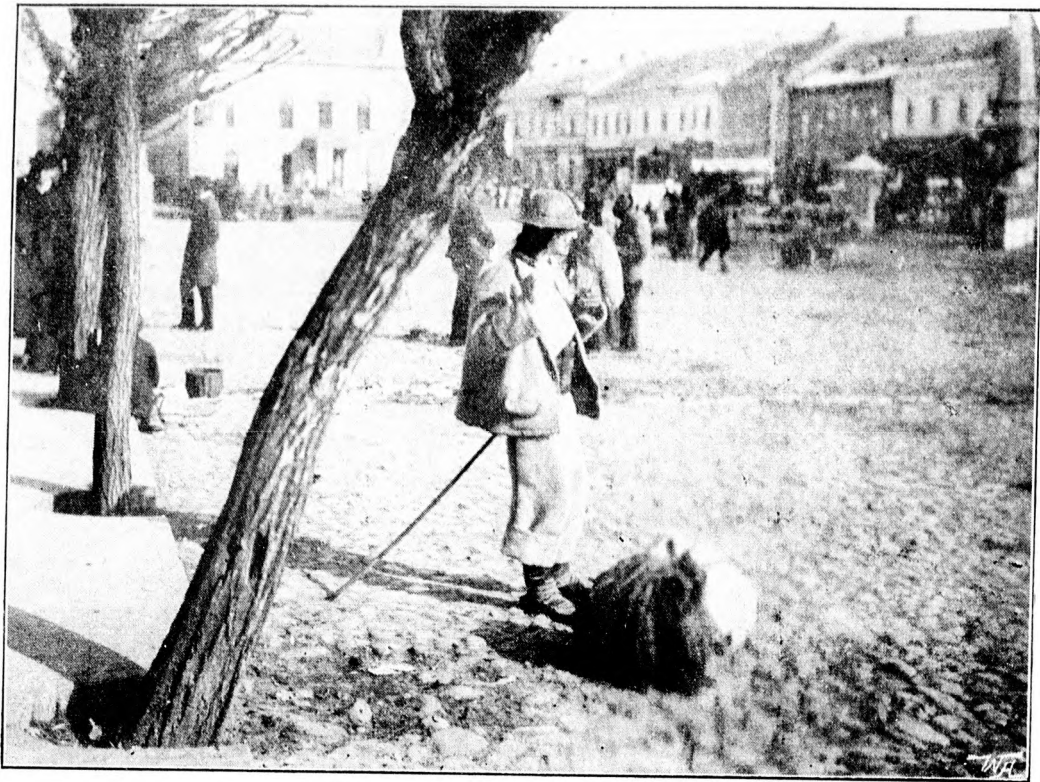
Régen, ezelőtt évtizedekkel, amikor még csak itt-ott létezett egy-egy optikai intézet s ez is csak egyszerűbb objektív rendszereket hozott forgalomba, akkor még megelégedett az amatőr olcsó aplanátikus objektívvel is, melylyel főleg tájkép- és kisebb csoportfölvételeket eszközölt.

Most azonban — haladva a korrallal — az újabb nemzedék művészi érzéke rohamosan nő s nem elégszik meg azzal, hogy csupán tájfölvételeket eszközöljön, de a nehéz s igazán művészi érzést és alapos tudást követelő arckép- és figurális fölvételekkel is megbirkózik.

Hogy arcképfölvételt eszközölhessünk, ehhez nem elegendő még a tudás, nem elegendő a művészi érzék és a gyakorlat, hanem még okvetlen szükséges, hogy meglegyen a megfelelő szerszám is.

Nagyon sok amatőr úgy gondolkozik, hogy

VÁRAKOZÓ OLÁH

Csernák Mátyás,
Máramarossziget

egy objektívvel, pláne drága s univerzális anasztigmáttal, egyaránt készíthet bárminő tárgyú fölvételt; pedig mily óriási módon csalódnak! Ne higgyék amatőrtársaink, hogy egy modern és — a képmérethez viszonyítva — rövid gyújtávólú lencsével készíthetnek művészi értékű arcképet. Ez lehetetlen! Elsősorban azért, mert a legtöbb univerzális lencsének kicsiny a fényereje, továbbá azért, — ez a legfontosabb — mert az univerzális anasztigmátok megszerkesztésénél az irányadó elv az, hogy lehetőleg mentől rövidebb gyújtávolsággal, de tetemes képszöggel bírjon az objektív. Ezek olyan hibák, melyek teljesen alkalmatlanná teszik az arcképi fölvételek eszközzésére. Rövid gyújtávólú és nagy látszögű objektívvel sohasem lesz meg közelről felvett kép arányossága. Hogy tehát ilyenmő és értékű fölvételeket eszközölhessünk, fel kell szerelnünk magunkat egy olyan objektívvel is, amelynek elsősorban *nagy fényereje, hosszú gyújtávolsága s ehhez képest kicsiny képszöge legyen.**)

Mi amatőrök azonban ritkán vagyunk abban az anyagi helyzetben, hogy egy egész kollekciónak

*) A nagy gyújtávolságot persze az élesen kirajzolt képnagysághoz viszonyítva értjük, azaz soha sem lehet rövidebb, mint az objektív által élesen kirajzolt lemeznagyság hosszabbik oldalának másfélszerese, vagyis 9×12 -es mérethez 18 cm gyújtávólú.

objektívet beszerezhessünk a különféle tárgyú fölvételekhez, tehát úgy kell lencsénket megválasztanunk, hogy az a körülményeknek a lehetőségig megfeleljen.

Éppen ezért vegyünk egy nagy fényerejű tetemes gyújtávólú lencsét, melylyel teljes nyílás mellett helyes arányú arcképet s a megfelelő kisebb fényrekesz felhasználásával bárminemű fölvételt eszközölhetünk, melyeknek művészi értéke tökéletesen azonos az univerzális lencsékkel fölvett képek értékével.

Végignézve az összes optikai intézetek árjegyzékeit, találunk sok nagy fényerejű és *hosszú gyújtávólú* objektívet, de ezek többnyire aplanátok. Ezek nem felelnek meg követelményeinknek, részben óriási méreteiknél, részben szerkezetüknél fogva. És viszont találunk nagy fényerejű anasztigmátokat, de ezeknek gyújtávola rövid. Van azonban egy anasztigmátikus rendszerű objektív, amely minden tekintetben teljesen megfelel fentebb leírt követelményeinknek! *Ez a Heliár F:4.5.* Ezt teljes nyílás mellett művészi portré-fölvételek eszközzésére, megfelelő kisebb diafragma alkalmazásával, mint univerzális objektívet, nyugodtan ajánlhatom amatőrtársaim figyelmébe.

(Folytatjuk.)

□

□

ALKU

Csermák Mátyás,
Máramarossziget

□

□ □

□

□ □

Az ozobrom-eljárásról.

A Manly-féle ozobromnyomás a pigment-eljárásnak egy módja, ahol a pigmentképet a világosságnak behatása nélkül direkt másolás vagy nagyítás útján nyerjük.

1. Az ozobrom-eljárás előnyei.

Ezen eljárásnak előnyei a közönséges pigment-eljárás fölött a következők:

1. Az ozobrom-eljárásnál teljesen nélkülözhető a nappali világosság, az érzékenyítés után nincs szükség az időtrabló szárításra és másolásra. Ezen eljárással előállíthatunk nagy pigmentnyomatokat bármely kis lemezről, közönséges brómezüstpapírra való nagyítás által. A képet vagy az eredeti brómezüstpapíron hagyhatjuk vagy pedig a közönséges pigment-eljárás módja szerint bármely más alkalmas papírra vihetjük át. Az ozobromnyomással előállított képeknél nincs szükség kettős átvitelre, miután a képek a felvételnek megfelelően jönnek létre.

Az ozobromnyomás útján több másolatot nyerhetünk egy brómezüstképről anélkül, hogy negatívra volna szükségünk és emellett az eredeti brómezüstkép is használható állapotban marad.

Ezen eljárás útján tetszés szerint erőteljesebb vagy finomabb effektusokat hozhatunk létre a másolás időtartama szerint.

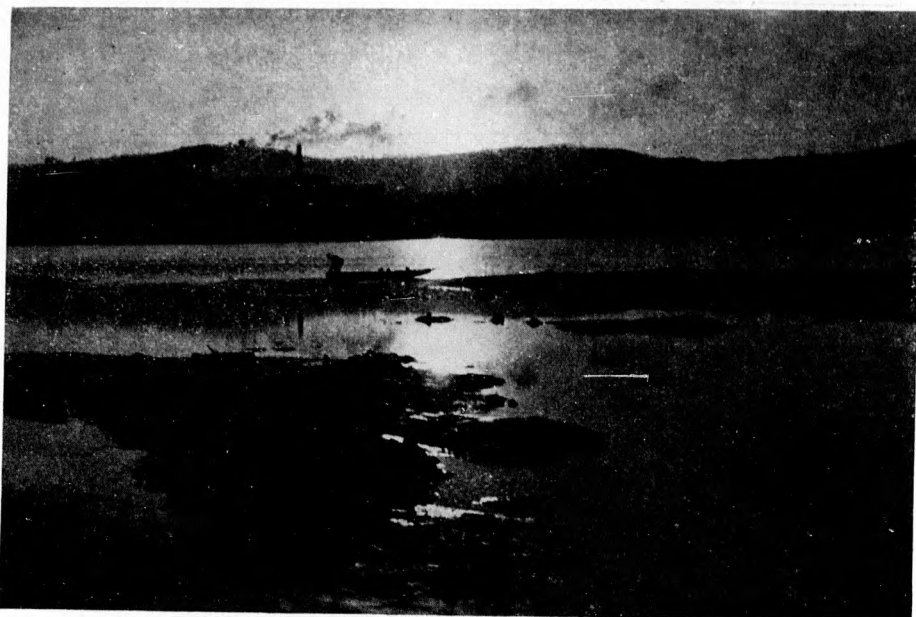
2. Rövid kezelési utasítások.

Úgy az elkészítendő, mint a már elkészített ezüstképeknél ügyelnünk kell, hogy azok az ozobromnyomás céljára jól kimosottak, jól kicserzettek és többször ismételt kimosás után teljesen megszáradtak legyenek. Cserzés céljaira 7% kálitimsó vagy pedig 4% krómtimsó oldatot ajánlunk, amelyben a kép 5-10 percig fürösztetik.

Az ozobrom-eljárás a következő: Az brómezüstképet körülbelül 10 percig tiszta vízbe áztatjuk s utána egy tiszta üveglapra fektetjük képfelével felül. A pigmentpapirost ezalatt 2-3 pernyi időre a 4-5 rész vízzel felhígított ozobrom-oldatba helyezzük s utána gyorsan a brómezüstképekre teszszük és rápréseljük, majd pedig a két papirost tiszta szűrőpapír közé téve, könnyű prés alatt körülbelül 15-20 percig feküdni hagyjuk. Utána, miként a rendes pigment-eljárásnál körülbelül 40-45°-os vízben előhívjuk a képet s leöblítés után állandósítjuk és végül a timsós vízben való cserzés után ismét kiáztatjuk és kész az ozobrom kép.

(Folytatjuk.)

NAPNYUGTA
A MARGITSZIGETEN

Petrik Albert, Budapest

Kedvelt és bevált recipék előhívók előállításához.

Közlő: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Vasoxalát hívó.

A) oldat:

300 gr. semleges oxálsavas káli,
1000 kcm. desztillált víz.

B) oldat:

100 gr. Ferroszulfát, vegytiszta kristály,
300 kcm. desztillált víz.

A használat előtt közvetlenül keverjük össze 3 térfogat A) oldatot, 1 térfogat B) oldattal. Vigyázzunk arra, hogy mindig a B) oldatot kell az A) oldatba önteni s nem megfordítva!! A keverék szép tiszta legyen.

Pyrogallus hívó.

Az előállításnál figyelemmel kell lenni, hogy az egyes vegyszerek abban a sorrendben oldassanak, amint azt itt megadjuk:

I. 100 kcm. lepárolt víz,
30 gr. nátriumszulfít kristály

és annyi csepp higított vegytiszta kénsav, hogy az oldat gyöngén savi kémhatást mutasson! (A nátriumszulfít majd mindig kissé lúgos szokott lenni, tehát ennek közömbösítése céljából kell a kénsavat hozzáadni!)

Ez oldathoz egy órai állás és megszűrés után adjunk 10 gr. pyrogallolt. A kész oldatot jól ledugaszolva, sötét üvegben tartjuk.

II. 40 gr. szénsavas nátron (kristály)
50 gr. kénsavas nátron "
1000 kcm. lepárolt víz.

A használat előtt keverjük össze 12 térfogat I. oldatot 100 térfogat II. oldattal.

Hidrochinon-szóda előhívó.

A) oldat:

700 kcm. lepárolt vízben gyöngé melegítéssel oldjunk föl
10 gr. állandó vegytiszta hydrochinont s az oldat kihülése után adjunk hozzá
50 gr. kristályos nátriumszulfítot.

B) oldat:

20 gr. kristályos nátriumcarbonát,
160 kcm. lepárolt víz.

Használatra keverjük össze 3 térfogat A) oldatot 1 térfogat B) oldattal.

Az oldatok úgy összekeverve, valamint külön-külön is végtelen tartósak és színtelenek.

Az összekevert oldat többször is használható.

Hidrochinon-hamuzsír előhívó.

A) oldat:

300 kcm. lepárolt vízben melegen oldott
10 gr. hidrochinon kihült oldatához adjunk
25 gr. jegeces nátriumszulfítot.

A teljes oldódás után, ha szükséges, megszűrve tegyük el.

B) oldat:

25 gr. v. t. szénsavas káli,
200 kcm. lepárolt vízben készült oldata.

Használatra keverjük össze 2 térfogat A) oldatot 1 térfogat B) oldattal.

Hidrochinon előhívó

tartós, tömény, egy oldatban.

200 kcm. lepárolt víz,
10 gr. hidrochinon,
40 gr. nátriumszulfít (kristály),
80 gr. szénsavas káli.

HOLD-KELTE

Fetrik Albert, Budapest

Használatra a tömény-oldat egy részéhez 5—6 rész esővíz adandó.

Eikonogén előhívó.

Táj- és arckép-fölvételekhez.

- I. 200 gr. nátriumsulfít (kristály),
50 gr. eikonogén,
500 kcm. lepárolt víz (meleg!),
2500 kcm. lepárolt víz.

Előbb az 500 kcm. vízben feloldjuk a nátrium sulfítot és az eikonogént és csak azután öntjük hozzá a többi vizet.

- II. 150 gr. nátriumkarbonát (kristály),
1000 kcm. lepárolt víz.

Használatra veszünk a I.-ből 3 térfogatot és hozzá-keverünk 1 térfogat II. oldatot.

Eikonogén előhívó

pillanatfölvételekhez.

- 60 gr. nátriumsulfít (kristály),
40 gr. vegytiszta szénsavas káli,
20 gr. eikonogén,
600 kcm. forró lepárolt víz.

Használatra 1 rész tömény-oldat 3—5 rész vízzel hígítandó.

Metol-hamuzsír előhívó.

- I. 1000 kcm. lepárolt víz,
100 gr. nátriumsulfít (kristály),
10 gr. metol.
II. 1000 kcm. lepárolt víz,
100 gr. vegytiszta szénsavas káli.

Használat előtt keverjük össze 3 rész I. oldatot 1 rész II. oldattal.

Metol-szóda hívó.

- I. 1000 kcm. lepárolt víz,
100 gr. nátriumsulfít (kristály),
10 gr. metol.

- II. 1000 kcm. lepárolt víz,
50 gr. kalcinált szóda.

Használatra keverjük össze 3 rész I.-et 1 rész II. oldattal. Nagyon tartós, jó előhívó.

Paramidophenol.

Tömény-oldatban.

- 100 kcm. lepárolt vízben
oldjunk föl
50 gr. nátriumsulfít (kristály),
25 gr. szénsavas káliit
s az oldathoz adjunk:
5 gr. sósavas paraamidophenolt.

Használatra 1 rész tömény-oldat 15—30 rész vízzel hígítandó.

Metol-hidrochinon előhívó.

- 5 gr. metol,
25 gr. hidrochinon,
50 gr. nátriumsulfít (kristály)
1000 kcm. lepárolt víz s végül
20 gr. szénsavas káli.

Használatra egyenlő mennyiségű vízzel hígítandó.

Glycin.

Tömény-oldatban.

- 5 gr. glycin,
15 gr. nátriumsulfít (kristály),
100 kcm. lepárolt meleg víz s végül
35 gr. vegytiszta szénsavas káli.

Használatra 1 rész 3—5 rész vízzel hígítandó.

Pyro-glycin előhívó.

A) oldat:

- 15 gr. glycin,
1000 kcm. lepárolt víz,
60 gr. vegytiszta szénsavas káli.

B) oldat:

100 gr. nátriumsulfít (kristály),
1000 kcm. lepárolt víz,
32 gr. pyrogallol,
10–15 csepp vegytiszta tömény-kénsav.

Közvetlenül a használat előtt keverjük össze:

1 térfogat A) oldatot
1 " B) " és
1 " esővizet.

Amidol hívó.

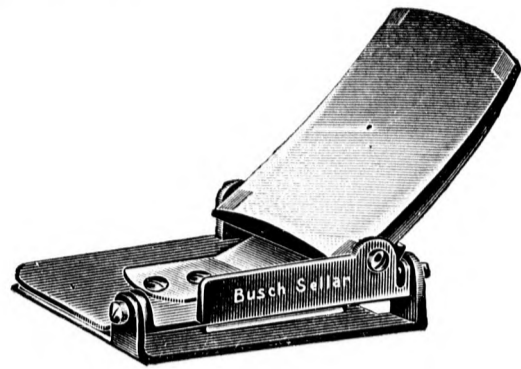
20 gr. amidol
1000 kcm. lepárolt víz
200 gr. nátriumsulfít (kristály).

Használatra 1 rész tömény-oldatot 3 rész vízzel hígítsuk és az így hígított oldat minden 50 kcm-ére 1 csepp 10%-os brómkáli-oldatot és 4–8 csepp 10%-os állandósító (fixáló) nátron-oldatát adjuk.

Univerzális vagy az úgynevezett „brillant” előhívó.

I. 15 gr. hydrochinon,
100 gr. nátriumsulfít (kristály),
5 gr. citromsav,
4 gr. brómkáli (poralak),
900 kcm. forró lepárolt víz.
II. 15 gr. nátrium hydroxyd, rúdalakban
900 kcm. lepárolt víz.

Használatra egyenlő térfogat-mennyiségekben keverendő.

Egy új kereső.

A „Sellar.” Gyakran előfordul, hogy egy tájkép nem sikerül, mert a felveendő tárgy nem kerül teljes egészében a lemezre. Legtöbb esetben a keresőt okoljuk; még pedig joggal az oly keresőknél, ahol a képet felülről tekintjük.

Kissé figyelmes szemlélésnél észreveszszük, hogy az ilyfajta keresőknél a kép fordítva jelenik meg. U. i. ami a természetben jobb oldalon van az itt a baloldalra kerül és viszont. Ez az optikai csalódás természetesen a mozgóalakokra is vonatkozik; ezek t. i. látszólag ellenkező irányban mozognak. Könnyen megeshetik, hogy emiatt a kamarát is ellenkező irányban mozgatjuk, mint kellene.

A keresőknek ez a hátránya már gyakran okozott kellemetlenséget, de sokkal nagyobb baj az, hogy

„AGFA” gyors fixáló-só ném. bir. szab. bejelentve

Ez az új termék az előírt vízmennyiségben való egyszerű fölöadás által savanyú fixálófürdőt ad, mely az összes, jelenleg kereskedelemben lévő rögzítőszerrel szemben két fontos előnnyel bír:

1. Sokkal gyorsabban fixál, mint minden más, hasonló thiosulfát-tartalmú savanyú fixálófürdő.
2. A rögzítés tartama — ellentétben más fixáló ürdökével — a fürdő előhaladottabb kihasználása mellett sem lesz észrevehetőleg hosszabb.

Töltények (üvegcsövekben)

100 kcm. fürdőhöz — 20 drb 9×12 cm. negatívhoz elegendő.
Darabonként K —.30
10 darabos dobozokban „ 2.60

Díszített eredeti bádogdobozokban:

Nagyság I	II	III	„Agfa” gyors rögzítő-fürdőhöz
400 kcm. 80 ⁹ / ₁₂	1000 kcm. 50 ¹⁸ / ₂₄	2000 kcm. 100 ¹⁸ / ₂₄ cm-es negatívhoz elegendő.	
K —.50	— .90	1.55	

Kapható a foto-üzletekben.**„AGFA” ÁRJEGYZÉKEK**

1907-re

♥♥♥♥♥ (16 oldal) díjtalanul. ♥♥♥♥♥

„AGFA FOTO-KÉZIKÖNYV”

Kék vászonkötésben.

41–52. ezer.

(Német nyelvben)

112 szövegoldal.

Ára 40 fillér.

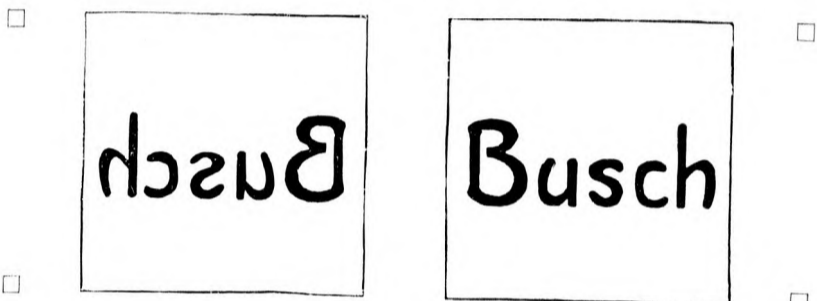
a legtöbb kristálykeresőn a megjelenő kép túlkicsiny és sötét.

Az egyetlen kereső, amely ezen hátrányokat kiküszöböli, a „Sellar,” amelyet nemrégén a *Rathenower Optische Industrie-Anstalt vorm. E. Busch* cég hozott forgalomba.

Ez a kereső egy sajátos alakú tükröző felület, amely különböző nagyságú lemezekhez, gyújtávolságokhoz és látszógépekhez szabályozható.

Dacára a teljesen világos 25×25 milliméter nagy képnek, a „Sellar“-kereső összehajtvá minimális helyet foglal el. Ez az egyik főelőnye, a másik pedig az, hogy a képet teljesen természetesen rajzolja az oldalak helyzetének szempontjából is. Amint azt a következő ábra is mutatja.

A „Sellar” nem a tükörképet mutatja, mint a régi keresők, hanem a természet hű mását adja.

A képes levelezőlapokról.

Mintegy 20 évvel ezelőtt a képes levelezőlapokat alig ismerték és leginkább tréfálódzásra szolgáltak. Kivitelük silány volt, hisz leginkább gyenge litografiák voltak és inkább az iparos kezét, mint a művész szellemét szolgálták.

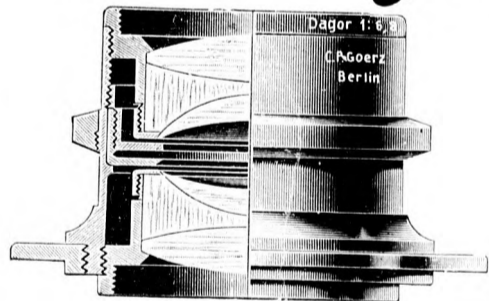
Később szükségét érezték a művészi kivitelű képeslapoknak és a gyárosok evvel számolva, a fotomekánikát e cél szolgálatába szegődtették. Így már nemcsak tréfás, hanem zsáner- és tájképeket is készítettek. Nevezetesen a fénynyomat nyert alkalmazást, mert ez a módszer volt az egyetlen, melynek révén féltónusokat is feltüntető képeket jól és olcsón elő lehetett előállítani.

A kivitel lényeges javulása a kereslet tetemes emelkedését vonta maga után. Ámde a tömeggyártás mindig csak a termékek minőségének a rovására emelkedett. U. i. a fénynyomat kliséje túlhasználás esetén világos vagy sötét lesz, a kép részletei elvesztik finomságukat, majd pedig a fények teljesen el-
tompulnak.

Mint hogy a kereslet nőttön-nőtt, új módszer vált szükségessé és a most már magasabb követelményeknek a brómezüst-nyomás felelt meg leginkább.

A „*Neue Photographische Gesellschaft Akt.-Ges.*”

Goerz-Kettős-Anasztigmatok

„Dagor“

(III. sorozat) 1 : 6, 8

Megbízható univerzális objektív leggyorsabb pillanat, arckép, csoport, tájkép, épület, enteriőr- és reprodukció-felvételekhez.

„Celor“

(I^b sorozat) 1 : 4, 5 — 5, 5

A leggyorsabb pillanatfelvételekhez, jó pillanatfelvételek a legkedvezőtlenebb idő mellett is, háromszin eljárás (természetes színekben) felvételekhez stb.

„Syntor“

(I^d sorozat) 1 : 6, 8

Mérsékelt árú, olcsó objektív, viszonylagos nagy és sokféle használati képességgel.

„Alethar“

(V. sorozat) 1 : 11

Különleges objektív háromszinnyomású, felvételekhez és autotypiákhoz.

„Hypergon“

(X. sorozat) 1 : 22

Nagy látszögű (Weitwinkel) objektív. Látszöge körülbelül 35°.

Prizmák, kuvetták, sárga-
Goerz-tele-objektívek kézi és kihuzatos kamarákhoz. üvegek, beállító lupák.

Goerz-Anschütz-klapp-kamara „Ango“ elsőrangú gyártmány, idő, labda és pillanatfelvételekre (egészen 1/1000 mm.-ig) kívülől szabályozható, zárva felhuzható redőnyzár

Szállítási feltételekkel viszontelárusítóknak kívánatra szívesen szolgálunk Árjegyzékek ingyen és bérmentve.

OPTISCHE ANSTALT **C. P. GOERZ** AKTIEN-GESELLSCH.
BERLIN-FRIEDENAU 19
LONDON PARIS NEW-YORK CHICAGO

érdeme, hogy a brómezüst-nyomást e térre bevezette és ezáltal a képeslap-gyártás újabb lendületet vett. Ez emelkedést legjobban az mutatja, hogy az „N. P. G.” utóbbi években, jóllehet csakis gépekkel dolgozik, több mint ezer munkást foglalkoztat.

Mindamellett a berlini gyár nem képes a kül- és belföldi keresletnek eleget tenni s ezért a társaság Ausztriában „Photobrom”, Franciaországban „Société Industrielle de Photographie”, Angliában „Rotary”, Amerikában „Rotograph”, Olaszországban „Rotographika”, Belgiumban „Rotographic Belge” néven gyárakat alapított. Mily nagy keretekben mozog a berlini gyár, mutatják a következő adatok. Nemrégiben egy zsáner-sorozat jelent meg a világpiacon, amely oly mennyiségben adatott el, hogy ha az eladott lapokat keskenyebb oldalakkal egymás mellé helyezték volna, úgy egy 121 kilométer hosszú szalag lenne. (Ez hosszabb vonal, mint Budapesthez Komárom. *A szerk.*) A rohamosan növekvő forgalom arra készítette a céget, hogy papírszükségleteinek fedezésére papírgyárat létesítsen. Mindezt eddig egyetlen más hasonló cég sem képes kimutatni.

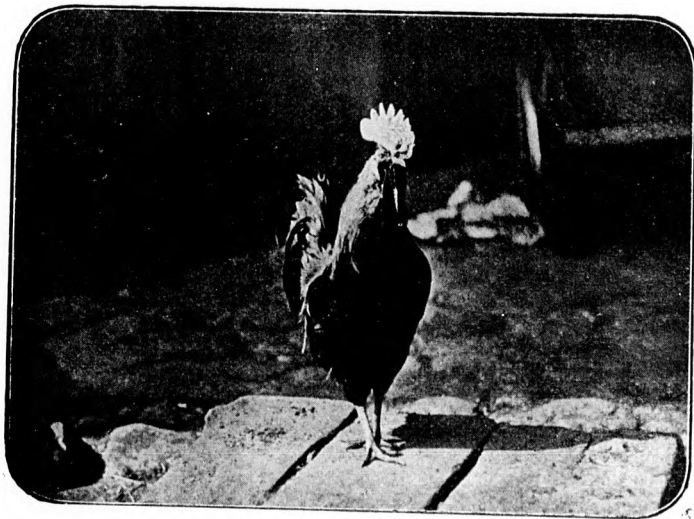
A termelés gyorsaságát mutatja, hogy mikor a porosz kir. hercegnő 1907 június havában Berlinbe bevonult, a róla készített felvételeket másnap reggel (alig 12 órával később) már minden utcasarkon árulták.

A társaság képes levelezőlapokon kívül súlyt helyez *reklámlapok, plakátok, védjegyek, címkék és reprodukciók* készítésére is. Németország szükségletének java-részét e cég fedezi. A steglitz-berlini gyártelep a fenti cikkeken kívül *foto-cikkek gyártásával is foglalkozik*, mint például *fényérzékeny bróm- és klórezüst-papírok, Pigmentpapírok, tekercs- és laposfilmek* előállításával stb., amatőrök és szakfényképészek részére. Ezek a gyártmányok is „N. P. G.” jellel kerülnek forgalomba és meghódították a világpiacot. *Egyszerű kezelésük* és a velük elérhető sikerek révén nagy elterjedésnek örvendenek. —r—e.

Az arisztó-papírok fényezése üvegen.

A zselatinréteggel bíró arisztó-papírokat, amint köztudomású dolog, nedves állapotban való üvegre húzása által tükörsímára lehet fényesíteni. Csak az a baj, hogy nagyon sokszor odatapad a kép az üveghez és nem tudjuk minden esetben onnét azt biztosan levenni. Ezt a bajt a következők figyelembevételével okvetlen elkerülhetjük:

Az odatapadás azáltal jön létre, hogy akár az üveg, akár a papír *zsíros* volt. Tehát azt kell első-sorban elkerülni oly módon, hogy az üveget, mely-

FELVÉTEL □ □ □ □ □ □ □ □

VOIGTLÄNDER Tükör-Reflex-Kamarával

és

18 cm.-es **Heliarral** 1:4,5 nyílással.

□ A kép felhúzott kazetta mellett megfigyelhető a megvilágítás pillanatáig. □

A kamarát 9×12 cm. és 12×16.1/2 cm.-es méretben szállítjuk

Kérjen **208. számú** kimerítő árjegyzéket ingyen és bérmentve

Voigtländer & Sohn Aktiengesellschaft

Optische und mechanische Werkstätte

WIEN, IX|3. Währingerstrasse 14.

nek felülete teljesen hibátlan kell hogy legyen, alkoholos ronggyal jól bedörzsöljük, azután 1—2 év selyempapírt összefogunk s ezzel dörzsöljük jól meg az üveget. Hogy teljesen tiszta-e az üveg, azt ha rálehelünk megláthatjuk, mert ha még nem elég tiszta, akkor leheletünkkel okozott páraréteg nem teszi egyenletes homályossá az üveg felületét, hanem foltos, eres, sok esetben márványszerű szineződést mutat.

Azután a lehelettel így megvizsgált tiszta üveget még síkporba (Bimsstein) bemártott vattával áttöröljük s ráteszszük a vizes képet, azután akár gummihengerrel, akár gummivonalzóval a felesleges vizet és az esetleges léghólyagokat kiszorítjuk e kép alól s megszáradás után a kép feltétlenül lehúzható, sőt magától is lepattan.

Jó a képet timsóoldatban áztatni, ami által a zselatin megkeményedik s így még jobban biztosítva van, hogy nem ragad az üvegre.

Zsírosujjal, ahol megérintettük a papírt, ott rajta ragad az üvegen, úgyszintén a száradásnak hideg helyen kell történni, mert jól tudjuk, hogy ellenkező esetben a réteg a melegtől oldódik és ragadós lesz. Az áztatást is (különösen nyáron kell erre vigyázni) csak *meleg* vízben végezzük.

M. J.

□

□

KÜLÖNFÉLÉK.

A C. P. Goerz-gyár új 18×24cm-esklapp-kamarája. Újabban az amatőrök igényeinek megfelelően a kamaragyárosok minden igyekezete arra irányul, hogy minél kisebb terjedelmű és egyszerűbb szerkezetű kamarát állítsanak elő. Ezek az úgynevezett klapp-kamarák, eddig csak kisebb, legfeljebb 13×18 cm.-es felvételekhez voltak használhatók. Elképzelhető tehát, mekkora forradalmat idéz elő egy 18×24 cm.-es klapp-kamara úgy az amatőrök és hirlapillusztrátorok, mint a szakfényképészek körében.

Első pillanatra szinte feleslegesnek tartjuk az ilyen nagy gépet; hiszen ha egy 9×12 cm. nagyságú „Goerz-Anschütz” rendszerű gépet összehasonlítunk egy nagy utazógéppel igazunk is van. Mióta azonban a berlini Goerz cég forgalomba hozta 18×24-es klapp-kamaráit, alaposan megváltozott ez a vélemény. Ennek a gépnek a terjedelme összehajtván csak 27×23×16 cm.; egyetlen gomb megnyomásával a gép kinyílik és használatra kész. A lemezt a kazettával a gépben lehet elhelyezni, a gyújtáv meghatározására pedig az objektív foglalatjára megbízható skála van vésvé. A „Newton” kereső segítségével mozgó tárgyak felvétele is könnyen eszközölhető.

Ernemann Kino

kitüntetve az

első államdíjjal!

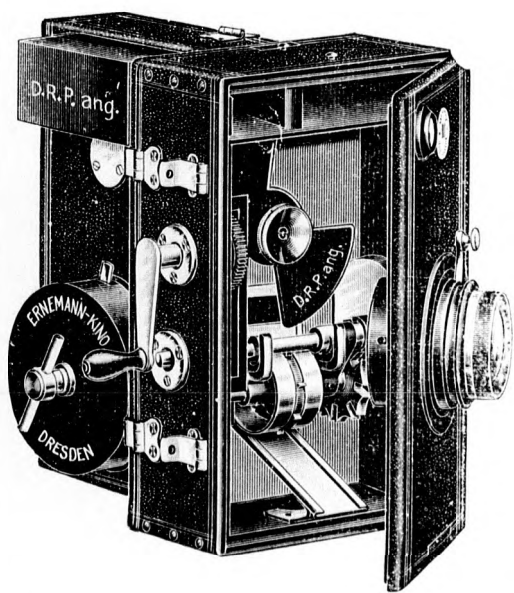
Az első valóban használható mozgófényképezőgép (kinematograf), **amatőrök** részére!

Megoldott probléma!

Mindenki mozgófényképezhet!

Kérjen speciális árjegyzéket ingyen és bérmentve!

Heinrich Ernemann A.-G. Dresden 108.

Egyébként az egész készülék, néhány célszerű változtatást nem tekintve, teljesen a régebbi 9×12-es modell mintájára készült. A redőnyzár igen elmés szerkezet segítségével gyorsan kifeszíthető. A „Newton” keresőn pedig *kék* diopter-lencse nyert alkalmazást, miáltal a beállítás sokkal könnyebb.

Mind e kiváló tulajdonságok főleg sport és utcai felvételeknél biztosítanak nagy előnyöket a régi rendszerű, nehézkes utazógépekkel szemben. K. I.

Celloidin-képek felragasztása. Bármilyen egyszerűnek látszik is a fényképek felragasztása, mégis ezt a mesterséget sem érti mindenki. Pedig mily csúnya, ha egy szép fénykép nincs szépen felragasztva a kartónra!

Ezért képeinket még színezés előtt vágjuk körül s így *körülvágva áztatunk* ki s áztatás után képes felével lefelé egy üveglapra rakjuk, vizesen. Mikor valamennyi képet minél rendtelenebbül egymásra raktuk, a felesleges vizet gummihengerral kiszorítjuk s ecsettel átmázoljuk keményítővel, amit mindenki tud főzni. Így aztán a legfelső kép szépen be van kenve, mire a zsebünk segítségével ügyesen fel-emeljük s a kartonra illesztjük és szűrőpapír között gummihengerezővel vagy a kezünkkel jóerősen lesimítjük. Ezt egymásután valamennyi képpel ismé-

telve, sok képet ragaszthatunk fel gyorsan anélkül, hogy a kép bepiszkolódna, vagy biztosan és jól ne ragadna. *Száraz képet nem lehet* szépen ragasztani, mert a széle száradás közben felhajlik és nem ragad le. Természetesen kis ügyességet itt is kell szerezni; a gyakorlat ezt is meghozza.

M. J.

Angol fotogyár magyar vezérképviselője. Eddig amit a fotoipar termelt, mind Bécsen át jutott hozzánk. Ismételtlen hangoztattuk annak fontosságát, hogy nemcsak kívánatos, de egyenesen szükséges volna, hogy a külföldi gyárakat Magyarországon *magyar* ember képviselje. Már csak az érintkezés, levelezés egyszerűbb volta miatt is. Azon nagy külföldi cégekhez, kik ez óhajunk teljesítésében a saját érdeküket is látják, csatlakozik most a kiváló jó minőségű gyártmányairól ismert *Marion & Cie Ltd.* londoni fotogyár is. Anglia e régi jóhírű gyára *magyar* céget bízott meg itteni képviselővel. E cég — mely a bécsi Krziwanek céget is képviseli — *Sárkány Sándor és Társa* (Bpest, VIII., Rákóczi-út 69.) már forgalomba is hozta a „Marion” elnevezésű angol lemezeket és papírokat, melyekről talán már lapunk legközelebbi számában beszámolhatunk olvasóinknak. Addig is örömmel szögezzük le a tény, hogy ezuttal a magyar-osztrák vezérképviselő helye Wien helyett *Budapest*, a képviselők pedig közöttünk élő honfitársaink. □

CARL ZEISS
JENA

ZEISS

PALMOS KAMARÁK

CARL ZEISS
JENA

Kamara
könnyű
fémből
fokális
redőnyzárral
és
**Zeiss-objektív-
vekkal**

Méretek:
6×9 cm;
6,5×9 cm;
3¼×4¼
inches, 4×5
inches és
9×18 cm
sztereo- és
panoráma-
felvételek-
hez.

—

Használható
lemezekre, cso-
magfilmekre,
tekeresfilmekre
és u. n. »Zeiss-
Packung«-gal.

Kérjen: „P 32” sz. árjegyzéket ingyen és bérmentve.

WIEN,
Ferstelgasse 1.
Ecke Maximilianpl.

CARL ZEISS, JENA.

Berlin, Hamburg,
Frankfurt a/M,
London, St. Petersburg

**VERANT-
SZTEREOSKOPOK**

**TELE
objektív-
távfényképe-
zéshez**

A színes fényképezés a tudomány szolgálatában. A párizsi tudományegyetem egyik tanára bemutatott néhány, az új *Lumière-féle autochrom-lemezre készült mikroszkópikus felvételt*. Ezek meglepő eredményről tesznek tanubizonyyságot. A különböző preparátumokról készített felvételek 600—1000-szeres nagyításig az összes legkisebb részleteket visszaadják — *természetes színekben*. Különösen a gneisz-kristályairól és egy házinyúl szívéről készült felvételek voltak felette érdekesek.

Üvegnegatívek gyors szárítása. Igen alkalmas a következő módszer. Üssünk néhány nagyobb drótszöveget a falba úgy, hogy a szögek feje 2—3 cm-nyire álljon ki. A szögek egymástól való távolságát a lemezek hossza adja meg. A nedves lemezt most rétegével felfelé fordítva a szögekre és a falnak támasztjuk. A száradás azáltal, hogy a lemez teljesen szabadon áll, igen gyorsan következik be, de még ennél is nagyobb előny az, hogy a réteg nem igen sérülhet meg.

Gyenge negatívek nagyítása. Igen jó szolgálatot tesz ilyenkor egy *sárga színszűrő*, mely az ellentéteket kitűnően kiemeli. Természetesen az exponálás ideje azáltal lényegesen nagyobb (körülbelül 100-szor akkora) lesz. A hosszú exponálást úgy kerülhetjük el, hogy először a nagyítandó negatívról diapoitívet

Dr. KRÜGENER-KAMARÁK színes felvételekhez LUMIÈRE AUTOCHROM-LEMEZEKKEL

rövid időn belül a szükséges felszereléssel forgalomba kerülnek. Így homályos üveggel közönséges és színes felvételek beállításához helyes és pontos becsapódókészülékkel a végtelenre stb. stb.

Teljes felszerelés M. 7.50

Ugyancsak már rövid időn belül szállíthatom az

összes vegyszereket és fűrdőket az autochrom-lemezekkel való munkálatokhoz.

Autochrom-lemezek a Lumière-szállításainak megfelelően

Dr. R. KRÜGENER, FRANKFURT a/M.

Fényképezési készülékek és vegyi szerek legnagyobb gyára. :: Kérjünk 83. sz. árjegyzéket a „Delta“-kamarákról és különleges „F“ jelzésű foto-vegyszerekről ingyen és bérmentve. :: ::

A Rembrandtpapir

a leggyengébb (FLAU), sőt a teljesen hasznavehetetlennek látszó negatívekről is a legbrilliansabb lenyomatokat adja ::

Háromféle keménységi fokozatban fénytelen és fényes felülettel készülnek a ::

Rembrandt-levelezőlapok

Fabrik photograph. Papiere, Trockenplatten
:: und patent. Specialapparate ::

FERDINAND HRDLIČKA

♥ WIEN, XVI/2., Lerchenfeldergürtel 9—11. Herbststrasse 1. ♥

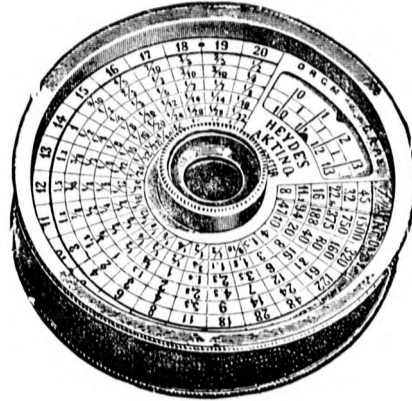
készítünk *sárga színszűrővel* és erről a diapozitívról készítjük a nagy lemezt.

Lencsefoltok. Régi gyártmányú lencséknel gyakran láthatók sajátságos színű foltok, melyek látszólag magában az üvegben vannak. Legtöbb esetben azonban a kanadabalzsamnak nyomai, melylyel a lencse részei össze vannak ragasztva. A foltok eltávolítása igen egyszerű. Minthogy azonban *némi kockázattal* jár, ajánlatos, kivált a drágább lencsüket e célra a gyárosnak elküldeni. A foltok eltávolítására *igen alkalmas módszer* a következő.

Vegyük ki a lencsét a foglalatjából és helyezzük 5 percre langyos vízbe. Célunk lévén a lencsét *lassan* felmelegíteni, nehogy megrepedjen, öntsünk a langyos vízbe *lassankint* forrót. Néhány perc múlva a lencse két részre választható, melyeket methyalkohollal vagy éterrel megtisztítunk. Most ragaszszuk össze újra a két lencserészt, még pedig úgy, hogy 1—2 csepp kanadabalzsamot teszünk a konkáv részre és a konvexet erősen rászorítjuk. Kissé megmelegítve a lencsét, a felesleges ragasztószert eltávolítjuk és az objektívet foglalatjába visszahelyezve újra használhatjuk.

Egy amatőrtársunk halála. Ismét szomorú hírral kell szolgálnunk olvasóinknak. A kérérlhetetlen halál nem kíméli a mi táborunkat sem és ismét kidöntötte egyik lelkes és buzgó, szorgalmas és törekvő jeles

E jószág valóságos jótétemény.

Igy nyilatkozik egy évek hosszú sora óta dolgozó és tapasztalt amatőr a Heyde Actino-Photometerjéről.

Heyde Aktino Photometer-je

az egyetlen használható világítás-mérő, mert a fénynek nemcsak optikai de aktinikus hatását is méri és ezért:

- I. modell magnaliumból ... K 20—
- II. „ sárga rézből nikkelezve „ 12·50
mindkettő alkalmas arckép, tájkép és interieur-felvételekre stb.
- III. modell magnaliumból ... „ 22—
Hőfelvételekhez, jégfelvételekhez (gletscher) hegyi- és távfelvételekhez sárga üveggel, vagy anélkül, egyuttal sárszűrők vizsgálatára is alkalmas.

Minden jobb fotoüzletben vagy a magyarországi-ausztriai egyedárusítónál kapható.

CARL SEIB Wien, I., Grillparzerstrasse 5.

HOLLÓS J.

CÉG KÉSZÍTMÉNYEIT

URI FEHÉRNEMÜBEN

A LEGKIVÁLÓBB IZLÉS,
MEGBIZHATÓ MINŐSÉG
ÉS JUTÁNYOS ÁR ==
===== JELLEMZI

EGYEDÜLI RAKTÁR

BUDAPESTEN,
V., DOROTTYA-UTCA 10.,
TELEFONSZÁM: 33-50.

A CÉGNEK FIÓKÜZLETE NINCS.

ALAPÍTTATOTT: 1867-BEN

amatőrtársunkat: *Komoróczy* Andort. Hosszú nehéz betegségében *egy öröme, egy vigasza, egy kincse volt csupán*: — a fényképező-kamarája s egy büszkesége: — a külföldi kiállításokat is megjárt — *művészi fényképei*. Ezek legtöbbjét ismerik is olvasóink azokból a reprodukciókból, melyek lapunkban láttak napvilágot.

Keményítőpép fényképek felragasztására. Oldjunk fel hideg vízben rizskeményítőt mindaddig, míg sűrű pép nem keletkezik. Öntsünk most *forró* vizet hozzá, mitől a pép ragadóssá válik. Ha esetleg túlrítka lesz, akkor újabb felforralással sűrűbbé válik.

Nemzetközi fénykéпкиállítás Rigában. Az orosz Foto-Klub 1908. év április havában nemzetközi kiállítást rendez. A lapunknak küldött előzetes tervezet szerint e kiállítás a művészi, tudományos, pillanat, sztereoszkop, képes-levelezőlap és színes fényképezésen kívül még a foto-irodalmat is felöleli. A „Grand-Prix” nagy díjon kívül, az *arany, ezüst és bronz-érem*hez is ítél oklevelet a zsűri és *tiszteleti oklevelet* — „Diplom D'honneur” — is kioszt. Térdíj és szállítási költségek a kiállítókat terhelik. Megkeresések a kiállítási szabályzat iránt a kiállítás alelnökéhez *O. K. Soltner* — az orosz szakfolyóirat szerkesztőjéhez — *Riga* (Oroszország) 223. sz. postafiók címre orosz, német vagy francia nyelven intézendők. □

ideális kamarája minden komoly amatőrnek és szakfényképésznek; kitűnő szerkezet.
Elegáns kivitel.

Szállítható az összes szokásos méretekből, valamint 9×14 cm. és 10×15 cm.-esben is mint tékercs és panoráma-kamara.

Érdekes árjegyzék ingyen és bérmentve!

Camerawerk Sontheim 83
am **NECKAR.**

SCHWERTER-CELLOIDIN-PAPIROK

a Vereinigten Fabriken photographischer Papiere, Dresden gyártmánya

A Schwertner-Celloidin-papíros egyenletességénél, tartósságánál és abszolút megbízhatóságánál fogva a legszélesebb körökben kedvelt és előnyben részesül.

Félcsoomagolás K. — 55, egész csomagolás K I. — csomagonként. Az árak a fényes, pensée, rózsaszín, úgymint a fénytelen-celloidin-papírosokra, színező-rögzítő fürdőkre, a Schwertner-fénytelen-papírosokra és platin-színező fürdőkre (csak egész csomagolás) teljesen egyenlők.

Kérjék a Schwertner-papírokat az összes foto-kereskedésekben s a hol nem kapható, forduljanak a

Magyar-osztrák vezérképviselőkhöz:

Commandit-Gesellschaft Rudolf Wollner & Cie.

Photographische Industrie,
Wien IX/1., Schulz-
Strassnitzgasse 12.

A ki Schwertner-papírokkal csak egyszer is kísérletezett, azontúl kizárólag csakis ezzel dolgozik!
Árjegyzék ingyen és bérmentve!

UTÖRŐ

♥ MAGYAR ♥
FOTOIPARI
SZAKÜZLET

BUDAPEST
V., Dorottya-u. 11.

Dúsan felszerelt raktár különösen magyar gyártmányú fényképezési cikkekből és az összes a fényképezéshez szükséges kellekekből. Mindennemű fényképezési munkát jutányos áron elvállalunk. Sötét-kamra amatőröknek díjmentesen áll rendelkezésre.

ÁRJEGYZÉK ingyen és bérmentve.

== SZERKESZTŐI ÜZENETEK. ==

E rovatban a szerkesztőség készséggel ad szakszerű felvilágosítást minden hozzá intézett, a fényképezésre vonatkozó kérdésben.

K. V. Sátoraljaujhely. Lapunk folyó évi 11-ik számában válaszolni kívántunk abbéli kérdésére, hogy mit tartunk a *Zeiss "Tessar"*-ról. Ebbe a válaszba azonban oly *téves* adatok kerültek, — az összehasonlítás következtében, — melyeknek *helyreigazítását* erkölcsi kötelességünknek tartjuk. A tévedés okai abban a nagy zavarban keresendők, melyek főszerkesztőnk súlyos betegsége miatt szerkesztőségünkben beállottak, de teljes felgyógyulásával legott *meg is szüntek*. Helyreigazításunknak érdekességét kölcsönöz az a körülmény is, hogy az adatokat hozzá maga a nagyhírű *Zeiss*-műhelyek optikai szaktekinéteitől kaptuk. Minthogy ezek csupán lapunk zárta után jutottak birtokunkba, a helyreigazítás is csak lapunk legközelebbi számában jelenik meg. A *lencsefoltokra* vonatkozólag azonban lapunk mai számának *"Különfélék"* rovatában talál ismét egy felvilágosító közleményt.

G. V. acélgári művezető *Salgótarján*. Főszerkesztőnk üdvözlését — felépülése alkalmából — hálásan köszönjük. A küldött kép a visszaküldött kivágás szerint való *nagyítását* ajánljuk, mert az nagyon érdekes.

Főszerkesztő és kiadótulajdonos: KOHLMAN ARTÚR dr.

Főmunkatárs: SZTANKOVSKY JÓZSEF, Erdőszentgyörgy.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest VII., Király-utca 89. Telefon 94-49.
Nyomda: "Pátria" részv.-társaság, Budapest, IX., Üllői-út 25. (Köztelek.)

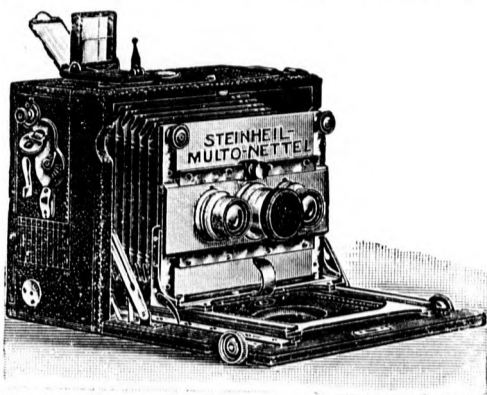
C. A. STEINHEIL SOEHNE

optisch-astronomische Werkstatt

Alapított 1855.

MÜNCHEN

Alapított 1855.

A
**MULTO-
NETTEL**

univerzális-
fényképező-
gép redőny-
zárral.

Normális-felvételekhez
Széleslátású (Weitwinkel)
felvételekhez

Longfocus-
Orthostereo-
és Tele (táv-)

"
"
"

9×14 cm.
(levelező-lap
alak)

3 Orthostigmattal 1:6,8 egy objektív deszkán alkalmazható hat gyújtávolsággal (9—26 cm.).

A legújabb kamara-árjegyzék most jelent meg. (Ingyen!)

➡ Árjegyzékeket kívánatra **közvetlenül a gyár is küld**, de kaphatók minden foto-üzletben is. ➡

HIRDETMÉNY!

A magyar Amatőrök köréből sűrűn hangzik fel a **panasz**, hogy nincs hazánkban oly vállalat, mely teljesen megbízhatóan dolgozna fel azoknak az amatőröknek felvételeit, nagyításait stb., akik vagy nem elég gyakorlottak, vagy erre nem érnek rá. Ez indított bennünket arra, hogy

AMATŐR-FOTO-LABORATORIUM ÉS NAGYÍTÁSI VÁLLALAT

cím alatt e célt szolgáló és **elismert szakférfiak vezetése alatt álló vállalatot** alapítsunk. * Amatőrök lemezeinek, filmjeinek előhívását, erősítését és művészi retusálását, diaposítívek, nagyított negatívek, platin-, pigment-, ozotip-, ozobrom- és gummy nyomatok készítését és **ízléses bekeretezését** elvállaljuk. Szakképzettség, **művészi ízlés**, lelkiismeretes kezelés és pontosság vállalatunk alapelvei. * Vidéki megrendeléseknél a negatív **gondos** csomagolását kérjük. * * * * * Hazafias tisztelettel

AMATŐR-FOTO-LABORATORIUM ÉS NAGYÍTÁSI VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KER., KIRÁLY-UTCA 89. SZÁM. * (TELEFON 94-49.)

Trapp & Münch

MATT-ALBUMIN művésznymat papirjai

Legteljesebb pótlása a platinnak és pigmentnek. . . . A legkiválóbb szakférfiak ismételt elismerő nyilatkozatokkal bizonyítják. **Egyszerű eszközökkel művészielen előkelő hatás.**

Rives-papír, 12, 15 és 18 kiló

Gravure-karton sima, fehér- és chamois durva, fehér és chamois, extra durva, fehér

Bütten-papiros, fehér és chamois

Bütten-karton, fehér

„**Rasterkorn**“ (vásznonrovátkás)-**papiros**, fehér
Empire-karton, sima és durva, fehér és chamois
Japán-papiros Perscheid szerint.
Levelező-lapok sima és durva, fehér és chamois.

Tömény arany- és platinfürdők, színező- (színes) fürdők.
Modern színű alátét- és közbetét-papirok, préselő rámak.

Mintacsomag (összeválogatva) bérmentve 1 márkáért. — Kimerítő árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kapható a fotoüzletekben vagy közvetlenül is. **TRAPP & MÜNCH's Fabrik in Friedberg (Hessen).**

